

מסילת ישרים

העלייה ההדרגתית בעבודת ה' - הקדמה למסילת ישרים (ב)

הרב חיים סבתו

למה לא יקבע אדם לעצמו עתים לפחות להסתכלות הזו אם מוכרח הוא בשארית זמנו לפנות אל עיונים או אל עסקים אחרים.

והנה הכתוב אומר (איוב כח, כח): הן יראת ה' היא חכמה, ואמרו רבותינו ז"ל (שבת לא): "הן" אחת, שכן בלשון יוני קורין ל"אחת" הן. הרי שהיראה היא חכמה והיא לבדה חכמה, וודאי שאין נקרא חכמה מה שאין בו עיון.

אך האמת היא, כי עיון גדול צריך על כל הדברים האלה לדעת אותם באמת ולא על צד הדמיון והסברה הכוזבת, כל שכן לקנות אותם ולהשיגם.

ומי שיתבונן בהם יראה שאין החסידות תלוי באותם הדברים שיחשבו המתחסדים הטפשים, אלא בדברי שלמות אמיתי וחכמה רבה

הוא מה שמשנה רבנו, עליו השלום, מלמדנו באמרו (דברים י"ב): ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלקיך ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך, לשמור את מצות ה' ואת חקתיו.

כאן כלל כל חלקי שלמות העבודה הנרצית לשמו יתברך, והם: היראה, ההליכה בדרכיו, האהבה, שלמות הלב, ושמירת כל המצות.

היראה היא יראת רוממותו יתברך שיירא מלפניו כמו שיירא מלפני מלך גדול ונורא, ויבוש מגדולתו על כל תנועה שהוא בא להתנועע, כל שכן בדברו לפניו בתפלה או בעסקו בתורתו.

ההליכה בדרכיו כולל כל ענין ישר המדות ותקונם. והוא מה שביארו ז"ל (שבת קל"ג): מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'. וכלל כל זה שינהג האדם כל מדותיו וכל מיני פעולותיו על פי היושר והמוסר.

וכללו חכמינו ז"ל (אבות פ"ב): כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, דהיינו: כל ההולך אל תכלית ההטבה האמיתית, דהיינו, שתולדתה חזוק התורה ותקון אחוות המדינות.

האהבה: שיהיה נקבע בלב האדם אהבה אליו יתברך עד שתתעורר נפשו לעשות נחת רוח לפניו, כמו שלבו מתעורר לעשות נחת רוח לאביו ולאמו, ויצטער אם חסר זה מצדו או מאחרים ויקנא על זה וישמח שמחה רבה בעשותו דבר מזה.

שלמות הלב הוא: שתהיה העבודה לפניו יתברך בטוהר הכוונה, דהיינו לתכלית עבודתו בלבד ולא לשום פנייה אחרת.

כל הזכויות שמורות ©

דף מקורות

ונכלל בזה שיהיה שלם בעבודה ולא כפוסח על שתי הסעיפים או כעושה מצות אנשים מלומדה, אלא שיהיה כל לבו נתון לזה.

שמירת כל המצות: כמשמעו, דהינו: שמירת כל המצות כלן בכל דקדוקיהן ותנאיהן.

והנה כל אלה כללים צריכים פירוש גדול. ומצאתי לחכמינו ז"ל שכללו החלקים האלה בסדר וחילוק אחר יותר פרטי ומסודר לפי ההדרגה המצטרפת בהם לקנות אותם על נכון. והוא מה שאמרו בברייתא, הובאה במקומות שונים בש"ס ואחד מהם בפרק לפני אידיהן (עבודה זרה דף כ.), זה לשונו:

"מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר:

תורה מביאה לידי זהירות,

זהירות מביאה לידי זריזות,

זריזות מביאה לידי נקיות,

נקיות מביאה לידי פרישות,

פרישות מביאה לידי טהרה,

טהרה מביאה לידי חסידות,

חסידות מביאה לידי ענוה,

ענוה מביאה לידי יראת חטא,

יראת חטא מביאה לידי קדושה,

קדושה מביאה לידי רוח הקודש,

רוח הקדש מביאה לידי תחיית המתים".